

JHS 194 Kuntien ja kuntayhtymien XBRL-taksonomia

Versio: palautekierrosversio marraskuu 2019 (ylimääräinen palautekierros)

Julkaistu:

Voimassaoloaika: toistaiseksi

Sisällys

1	Johdanto.....	2
2	Soveltamisala.....	3
3	Liitännäiset JHS-suositukset.....	3
4	Termit, lyhenteet ja ilmaisut.....	4
5	Johdatus Data Point -mallinnukseen.....	6
6	Johdatus XBRL-raportointikieleen.....	7
6.1	XBRL on XML-pohjainen merkintäkieli	7
6.2	XBRL-taksonomia.....	7
7	Raportointi XBRL-muodossa.....	9
7.1	Raportointisovellukset.....	9
7.2	Raportointi Kuntien tietopalvelun CSV-aineistolla.....	9
7.3	Liittyvien dokumenttien hyödyntäminen raportoinnissa	10
7.4	DPM-tietokanta.....	13
7.5	Raportoinnin automatisointi	13
8	Raporttien muodostamiseen liittyvät säännöt.....	13
8.1	Organisaatioiden tunnukset	13
8.2	Etumerkkien käyttö raportoinnissa	14
8.3	Raportoitavien lukujen tarkkuustaso	14
8.4	Nolla-arvojen raportointi	15
8.5	Raportin tiedot	15
8.6	Raporttien täydellisyys ja tietojen korjaus/uudelleenlähetys.....	15
9	Opastavat tiedot.....	15
10	Liitteet.....	15

1 Johdanto

Tämän suosituksen tarkoitus on toimia ohjeena kuntien, kuntayhtymien ja näiden liikelaitosten XBRL (eXtensible Business Reporting Language) -muotoisessa taloustietojen raportoinnissa.

Lukijalta edellytetään tietämystä kuntien sekä näiden liikelaitosten kirjanpidosta ja Valtiokonttorille (myöhemmin ”raporttien vastaanottaja”) tuotettavasta talousraportoinnista sekä siihen liittyvistä prosesseista. Tämän lisäksi lukijalta edellytetään tuntemusta näissä toiminnoissa käytettävistä ohjelmistoista sekä niiden toiminnallisuuksista.

Lukijalta oletetaan perustietämys XBRL-standardista. Tämän dokumentin tarkoitus on selittää raportoinnista vastaavalle henkilölle ne asiat, joita tämän tulee tietää, kun raportointia tehdään XBRL-muodossa.

Suosituksen liitteenä (katso taulukko 1.1) on joukko dokumentteja, jotka on tarkoitettu pääasiassa teknisille asiantuntijoille.

Taulukko 1.1. Liittyvät dokumentit.

Dokumentti	Merkitys	Sijainti
SBR-Peruselementtimäärittelykset-2019-11-13 (myöhemmin ”Peruselementtimäärittelykset-dokumentti)	Listaus XBRL-taksonomian sisältämistä elementeistä	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
SBR-DPM-tietokanta-2019-11-13	SBR-taksonomian Data point-mallin sisältö SQLite-tietokantana ¹	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Taulukkomalli-excelit	Raportoitavien tietojen visualisointi taulukkoina sisältäen kartoitukset XBRL-elementteihin	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Tiedonsyöttö-excelit (ei vielä sisällytetty)	Taulukkomallien kaltainen excel-kokonaisuus, jossa mukana erillinen macro XBRL-raporttien tuottamiseksi	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Raportointikokonaisuudet_kunnat	Listaus kuntien raportointikokonaisuuksista, niiden sisällöstä sekä linkityksistä kansalliseen koodistopalveluun	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
SBR-taksonomia-2019-11-13.zip (myöhemmin ”taksonomia”)	Taksonomian tiedostopaketti, sisältää kaikki tekniset tiedostot	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Readme	Ohjeistus taksonomiapaketin sisällöstä	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Versiomuutokset	Versiomuutokset edelliseen julkaisuun verraten	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Kenttätunnukset	Listaus kaikista kenttätunnuksista ja niiden vastaavista DPS-tunnuksista (XBRL-kohdennukset)	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Pakolliset_tietokentät	Listaus raportointikokonaisuuksittain tietokentistä (kenttätunnukset), joiden raportointi on pakollista.	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
VK_data	Edellä mainittujen Kenttätunnukset ja Pakolliset tietokentät-sisältö tietokantamuodossa (SQLite)	JHS-sivusto/ SBR-2019-11-13-PWD.zip
Improving transparency in financial reporting (WS XBRL) CWA 16744-sarjan dokumentit (myöhemmin ”tekninen dokumentaatio”)	Tekniset soveltamisohjeet DPM-mallille ja taksonomiale	CEN-sivusto ²

¹ Tietokannan tekninen dokumentaatio

<http://t4u.eurofiling.info/Docs/20140820%20T4U%2010.%20The%20T4U%20Database%20Documentation.pdf>

² <https://www.cen.eu/work/areas/ICT/eBusiness/Pages/WS-XBRL.aspx>

2 Soveltamisala

Tässä suosituksessa ohjeistetaan XBRL-muotoisen talousraportoinnin käyttöönottoa sekä edellä mainittujen muiden liittyvien dokumenttien käyttöä seuraaviin raportointeihin:

- Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätösarvio
- Kunnan ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot palveluluokakohtaisesti (käyttötalous, investoinnit)
- Tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt, liikelaitokset ja taseyksiköt
- Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätösennuste
- Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön toteumaraportointi
- Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön tilinpäätösarvio
- Kuntien ja kuntayhtymien neljännesvuosiraportointi
- Kuntien ja kuntayhtymien talousraportointi
- Kuntakonsernien tilinpäätösraportointi
- Kuntien ja kuntayhtymien kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot
- Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma
- Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta.

Tämän suosituksen pääasiallinen tarkoitus on ohjeistaa XBRL-muotoisten talousraporttien tuottamista. Määritysten hyödyntäjällä oletetaan olevan jokin raportointisovellus käytössään, joka täyttää luvussa kuusi sekä liitteessä 1 mainittujen ominaisuuksien listan. Suositus ei ota kantaa raporttien vastaanottajalle toimittamisessa käytettävään mediaan, vaan näistä ohjeistetaan erikseen. Suositus antaa sen laadintahetkellä tiedossa olevan raportointien aikataulun raportointikokonaisuuksittain, mutta viralliset ajankohdat julkaistaan Valtiokonttorin sivuilla³. XBRL-raportointiin siirrytään vaiheittain ja Valtiokonttorin sivuilta saa myös tiedon milloin mikäkin tiedonkeruu käynnistyy ensimmäistä kertaa. Raportointikokonaisuuksien tarkempi tietosisältölistaus, entry point -tiedostojen sijainnit sekä raportointien ajankohdat on esitetty dokumentissa ”Raportointikokonaisuudet_kunnat”.

3 Liitännäiset JHS-suositukset

JHS 192 Kuntien ja kuntayhtymien tililuettelo⁴

JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma⁵

JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus⁶

JHS 203 Kuntien ja kuntayhtymien kustannuslaskenta⁷

JHS 205 Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi⁸

---

³ <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/kuntatalouden-tietopalvelu/> > Tiedon keruun aikataulu > Tietojen toimittamisen aikataulu

⁴ <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/192>

⁵ <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/199>

⁶ <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/200>

⁷ <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/203>

⁸ <http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/205>

4 Termit, lyhenteet ja ilmaisut

DPM

en Data Point Modelling; DPM

Data Point -mallinnus

Tietomallinnuksessa kuvataan tiedonkeruun yksittäiset tietoalkiot taulukkomalleina hyödyntäen vakioituja koodistoja ja hierarkioita.

entry point -tiedosto

taksonomian sisältämä XML-skeema-tiedosto, joka vastaa yhtä raportointikokonaisuutta reaali maailmassa

Esimerkiksi kunnan tilinpäätös on entry point -tiedosto. Pitää sisällään kyseisen raportointikokonaisuuden kaikki osakokonaisuudet.

instanssidokumentti

jonkin entry point -tiedoston mukainen XBRL-raportti

Instanssidokumentti on itse raportti, joka välitetään vastaanottajalle, esim. kunnan tilinpäätös. Pitää sisällään kyseisen raportointikokonaisuuden kaikki osakokonaisuudet.

kenttätunnus

en data point identifier

Data Point -mallinnuksessa yksittäisen tiedonkeruun tietokentän yksilöivä numeerinen tunnus

Kenttätunnus on rinnasteinen sen määrittämisen pohjalla olevista koodikohdennuksista muodostuvalle data point signature (DPS)-tunnisteelle.

linkbase-määrittäminen

taksonomian osa, jonka tarkoitus on antaa lisämääreitä XML-skeemoissa määritetyille elementeille sekä kuvata elementtien välisiä yhteyksiä

osakokonaisuus

osakokonaisuus on yksi looginen osa raportointikokonaisuutta, joka vastaa yhtä näkymää raportissa

Esimerkiksi tase on tilinpäätöksen yksi osakokonaisuus.

raportointi

tämän dokumentaation yhteydessä tarkoittaa yhden raportointikokonaisuuden käsittämisen tietosisällön toimittamista Valtiokonttorin tarjoamaan Kuntien tietopalveluun

raportointikokonaisuus

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

kuvaa yhden samalla kertaa raportoitavan tietosisällön osakokonaisuuksien joukkona

Kukin raportointikokonaisuus määritellään sitä vastaavassa entrypoint-tiedostossa. Esimerkiksi Kuntien neljännesvuosiraportointi on yksi raportointikokonaisuus.

raportointisovellus

ohjelmisto tai työkalu, jonka avulla XBRL-instanssidokumentti tuotetaan

Tämän JHS-suosituksen määrittelyt eivät aseta vaatimuksia sovelluksen toimintalogiikkaan tai pohjalla käytettävään teknologiaan.

raportti

XBRL-instanssidokumentti, joka noudattaa valitun raportointikokonaisuuden mukaista entrypoint-skeemaa

rikastus

tiedon rikastuksella tarkoitetaan raportoidun tiedon jatkojalostamista siten, että puuttuvia summatasoja tuotetaan lisää varsinaiseen raporttiin perustuen alemman tason summiin, jotka ovat jo raportissa

standardoitu talousraportointi; SBR

en Standard Business Reporting; SBR

menettelytapa erityisesti taloustietojen raportointiin, jossa useamman tiedontarvitsijan samankaltaiset tietotarpeet harmonisoidaan yhtenäiseksi tietomäärittelyksi hyödyntäen samoja tietoelementtejä

W3C

en World Wide Web Consortium; W3C

XBRL

en eXtensible Business Reporting Language; XBRL

XBRL-taksonomia

joukko XML-skeema- ja linkbase-määrittelyksiä

Taksonomia sisältää yhden tai useamman entry point -tiedoston, joka vastaa yhtä raportointikokonaisuutta. Taksonomia voi rakentua erillistä moduuleista.

XML

en eXtensible Markup Language; XML

W3C:n suositus rakenteisen tiedon esittämiseen sähköisessä muodossa

XML-skeema

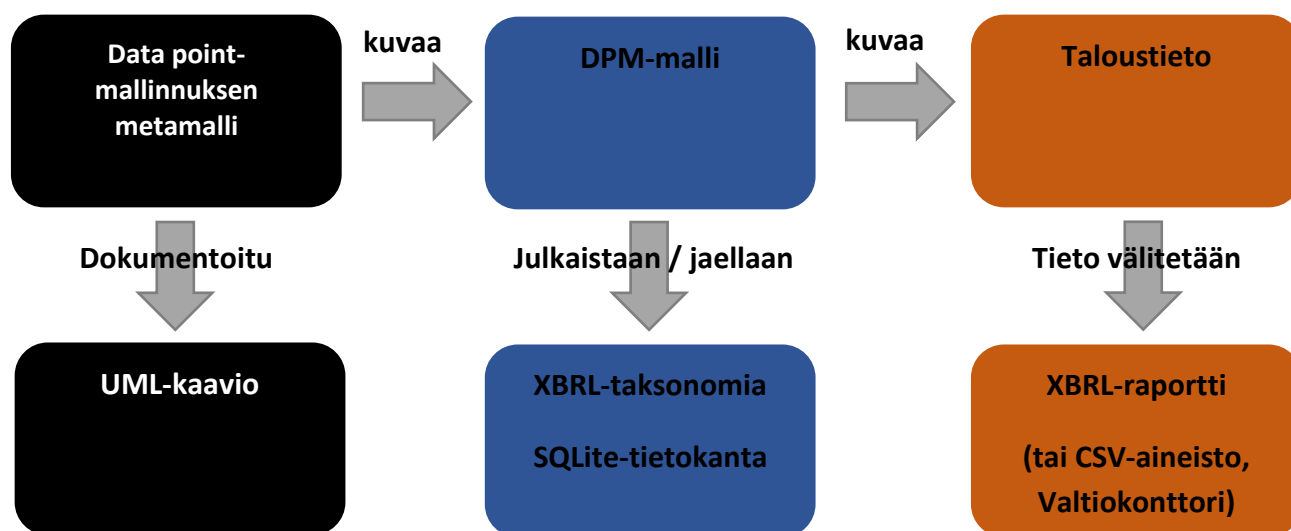
en XML schema

W3C:n suositus XML-dokumenttien rakenteen ja sisällön määrittelyyn.

5 Johdatus Data Point -mallinnukseen

Kuntien, kuntayhtymien ja näiden liikelaitosten talousraportointiin käytetään XBRL-taksonomiaa (SBR-taksonomia), jonka tuottamisessa hyödynnetään DPM (Data Point Modelling) -mallinnusta. Tavoitteena on esittää jokainen tiedonkeruun kannalta merkittävä tietoalkio ja sen merkitys yksiselitteisesti ja käyttäjälle helposti ymmärrettävänä kokonaisuutena hyödyntäen XBRL-tekniikan tarjoamia apuvälineitä.

Sähköisessä talousraportoinnissa haasteet liittyvät usein tiedon ymmärrettävyyden sekä käytettävyyden väliseen tasapainoon. Taloushallinnon asiantuntijalle esimerkiksi tietoalkion määrittäminen ”Ammatillisen koulutuksen opetustoiminnan myyntituotot kunnilta” lienee ymmärrettävä, mutta tietojen automatisoidun tuottamisen ja käsittelyn näkökulmasta on hyödyllisempää purkaa määrittäminen sen eri rakennepalasiin ”Myyntituotot” (tili), ”Kunnat” (vastapuoli) ja ”Ammatillisen koulutuksen opetustoiminta” (palveluluokka). DPM-mallinnus tarjoaa menettelytavan, jonka avulla raportoitava tieto voidaan visualisoida tiedon tuottajalle ja sen hyödyntäjälle taulukkomaisessa rakenteessa, mutta taustalla se voidaan silti välittää rakenteisessa muodossa tehokkaasti hyödynnettävällä tavalla.

Kuva 5.1. DPM-mallinnuksen ja XBRL-raportoinnin välistä suhdetta.

DPM-mallinnuksen varsinaiset tekniset dokumentit (CWA, CEN Workshop Agreement) löytyvät CEN:in sivustolta⁹. XBRL-taksonomian ja DPM-mallin teknisiä dokumentaatioita löytyy myös Eurofiling-sivustolta¹⁰. Myös EIOPAn¹¹ sivustolla oleviin teknisiin dokumentaatioihin kannattaa tutustua.

DPM-menetelmä [CWA1-2] on kehitetty tukemaan raportoitavien tietokokonaisuuksien dokumentointia työkaluriippumattomasti. Menetelmää sovelletaan kuvaamalla raportointikokonaisuudet ja niissä käytettävät luokitukset taulukkomalleina. Menetelmän avulla määritelty DPM-malli voidaan ilmaista myös XBRL-taksonomian muodossa.

DPM-mallinnus kehitettiin alun perin EU:n pankki- ja vakuutusvalvojen (European Banking Authority - EBA ja European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA) tiedonkeruuseen koskien näiden

⁹ <https://www.cen.eu/work/areas/ICT/eBusiness/Pages/WS-XBRL.aspx>

¹⁰ <http://eurofiling.info/portal/data-point-model/>

¹¹ <https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/insurance/reporting-format/data-point-model-and-xbrl>

valvonnan alaisten yksiköiden talousraportointia. DPM-mallin tavoitteena oli selkeyttää ja harmonisoida raportointien tietosisältöä, joka oli laajentunut mittavaksi yhä kasvavan tietotarpeen myötä. Yksittäinen tietokenttä kuvataan siten, että sen merkitys voidaan ilmaista standardoitujen mittareiden ja luokitusten kautta. Perinteisessä taulukkomuotoisessa raportissa yksi tietokenttä vastaa yhtä solua taulukossa. Yhden tietokentän määrittäminen muodostuu aina yhdestä mittarista sekä mahdollisesti yhdestä tai useammasta luokituskohdistuksesta. Samalla kohdistuksilla määritetyt tietokentät tarkoittavat aina samaa asiaa, vaikka ne esiintyisivät eri raportointikokonaisuuksissa.

Menetelmän avulla voidaan koota raportointikokonaisuudessa kerättävät tiedot yhdeksi kokonaisuudeksi. Tietosisällön raporteja varten luodaan sisällön asiantuntija, joka määrittelee raportoinnin pohjalla käytettävät luokitukset (domains, hierarchies) ja mittarit (metrics). Taulukkomallien tarkoitus on tarjota helposti lähestyttävä rakenne raportin tietosisällölle. Esitystapa visualisoi moniulotteisesta tietosisällöstä raportoitavat kohdat taulukko-muodossa.

6 Johdatus XBRL-raportointikieleen

6.1 XBRL on XML-pohjainen merkintäkieli

XBRL (eXtensible Business Reporting Language) on XML (eXtensible Markup Language) -pohjainen merkintäkieli erityisesti taloudellisten tietojen esittämiseksi konekielisessä muodossa. XML-dokumenteissa tieto esitetään elementtien, eli niin kutsuttujen ”tägien” (engl. ”tag”), sisällä, jotka merkitään hakasulkein ”<elementti>arvo</elementti>”. Tällä tavoin voidaan esittää tiedon merkitys siten, että sitä voidaan helposti ymmärtää ja käsitellä tietokoneilla, esimerkiksi ”<Liikevaihto>5000</Liikevaihto>”.

XML on W3C:n (World Wide Web Consortium) määrittämä standardi, jota sovelletaan tiedon esittämisessä hyvin laaja-alaisesti, esimerkiksi verkkolaskutus on hyvä esimerkki sovelluskohteesta. XML Schema (XML-skeema) on niin ikään W3C-standardi, jonka avulla voidaan määrittää rakenne ja sisältö XML-dokumentille. Skeemojen avulla voidaan validoida XML-dokumentti ja siten varmistua siitä, että sen sisältö ja muoto ovat oikeanlaiset.

XML nimensä mukaisesti mahdollistaa myös uusien merkintäkielten määrittämisen. XBRL-merkintäkieli on esimerkki tällaisesta sovelluskohteesta. XBRL kehitettiin, jotta voitaisiin parantaa raportoitavan tiedon ymmärrettävyyttä ja käytettävyyttä kaikille osapuolille, sillä XML itsessään on melko vaikeaselkoista eikä tarjoa suoraan keinoja tähän. Erityisesti talousraportoinnissa oli tarve myös parantaa rahaa ilmaisevien arvojen esittämistä sekä mahdollistaa dimensionaaliset tietorakenteet raportoinnissa.

XBRL-spesifikaatio itsessään on näin joukko XML-skeema-määrittämiä, joiden kautta on määritetty laajat metatietokirjastot, jotka mahdollistavat XBRL-taksonioihin sisällytettäväksi huomattavasti enemmän tietoa raportoitavasta tiedosta. Esimerkkejä tästä ovat esimerkiksi erikieliset nimikkeet ja ohjeistukset tietosisällölle, visualisointimallit sekä validointisäännöt. Talousraportit ovat usein moniulotteisia tietosisältöjä, jotka heijastavat viranomaisten asettamia raportointivaatimuksia. Raportointikokonaisuudet pohjautuvat tyypillisesti lakeihin, esimerkiksi Kirjanpitolakiin tai viranomaissuosituksiin. Näiden sisältöjen esittäminen ymmärrettävässä muodossa raportoijille vaatii enemmän, kuin pelkät elementtimäärittäykset, jotka XML-skeeman avulla voitaisiin tuottaa. XBRL:n avulla raportointisovellukset sekä muut ohjelmistot pystyvät ymmärtämään ja esittämään taksonomian tietosisällön käyttäjälle helpommin ymmärrettävällä tavalla.

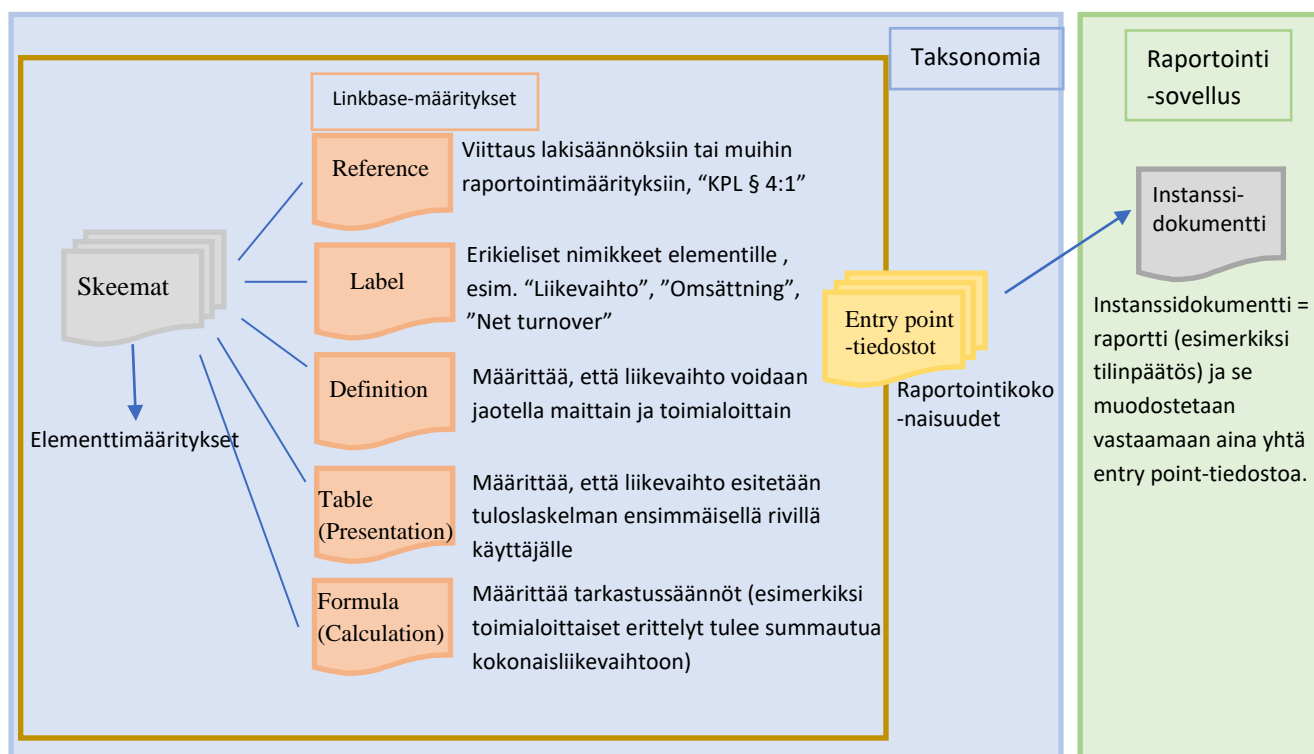
6.2 XBRL-taksonomia

XBRL-standardin mukaisesti rakennettuja tietomäärittämiä kutsutaan taksonomioiksi. Taksonomia muodostuu XML-skeema- ja -linkbase-määrittämisestä, joissa raporttien tietosisältö määritetään. Raportoitavat tietoalkiot eli elementit (metric) määritetään taksonomiassa XML-skeema-tiedostoissa. Lisäksi taksonomiassa voidaan ilmaista myös muuta semantiikkaa elementeistä sekä niiden suhteista toisiinsa XBRL

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

linkbase-määritysten avulla. Näitä ovat esimerkiksi esittämistapaan, nimikkeisiin tai laskukaavoihin liittyvät määritteet. Kuva 6.1 havainnollistaa XBRL-standardin eri osa-alueet.

Edellä mainittujen lisäksi taksonomiaan sisältyy yksi tai useampi entry point-tiedosto (yksi vastaamaan kutakin raportointikokonaisuutta), jossa taksonomian sisällöstä koostetaan oikeat osakokonaisuudet raporttiin. Näin toimitaan, jotta raporttoijaa voitaisiin paremmin ohjata sisällyttämään olennainen tieto muodostettavaan raporttiin, sillä taksonomia kokonaisuudessaan sisältää paljon tietomäärittäjiä, jotka eivät ole olennaisia kaikille raportointikokonaisuuksille. Taksonomian jonkin entry point-tiedoston (esimerkiksi Kunnan liikelaitoksen tilinpäätös) mukaisesti muodostettua raporttia kutsutaan instanssidokumentiksi.

Kuva 6.1. XBRL-standardin mukaisen taksonomian määrittäykset ja niiden väliset yhteydet.

XBRL 2.1.-spesifikaatio¹² sisältää itsessään viisi linkbase-määrittäystä:

- reference linkbase: mahdollistaa erityisesti lakiviittausten tai sitaattien linkityksen elementtimäärittäjiin
- label linkbase: ihmisluettavat nimikkeet ja ohjeistukset eri kielillä
- definition: dimensionaalisten tietorakenteiden määrittäminen, elementtien muut yhteismäärittäykset (esim. aliakset)
- presentation: tietojen visualisointi (ei tukea moniulotteisuudelle)
- calculation: elementtien väliset aritmeettiset yhteydet

Laajennusmoduulien määrittämien linkbase-määrittäykset:

- table linkbase¹³: tietojen taulukkomuotoinen visualisointi (tuki moniulotteisuudelle)
- formula linkbase¹⁴: monimutkaisten laskukaavojen määrittäykset validointiin tai tiedon rikastukseen

¹² <https://specifications.xbrl.org/work-product-index-group-base-spec-base-spec.html>

¹³ <https://specifications.xbrl.org/spec-group-index-table-linkbase.html>

¹⁴ <https://specifications.xbrl.org/spec-group-index-formula.html>

XBRL-standardiperheen laajenuksena on myös toteutettu määrittämiä, jotka mahdollistavat tiedon esittämisen instanssidokumenteissa myös muussa, kuin XML-muodossa. Huomioi, että Valtiokonttorin tarjoama Kuntien tietopalvelu ohjeistaa lisää sallituista instanssidokumenttien esitystavoista.

- Inline XBRL¹⁵: mahdollistaa instanssidokumenttien esittämisen XHTML-muodossa, missä yhdistyy visuaalisesti laadittu raportti ja koneluettavuus (XHTML on internet-selainten käyttämä tietformaatti)
- Open information model¹⁶: mahdollistaa instanssidokumenttien esittämisen JSON- tai CSV-muotoisena.

7 Raportointi XBRL-muodossa

7.1 Raportointisovellukset

XBRL-raportteja tuotetaan perinteisesti ohjelmistoilla, jotka tukevat XBRL-standardia. Näitä on olemassa monia, sillä XBRL on jo vakiintunut raportointimenetelmä muualla maailmassa. Aluksi on hyvä kartoittaa käytössä olevan ohjelmiston/raportointisovelluksen tuki XBRL:n suhteen. Standardi on saanut vuosien saatossa modulaarisia laajennuksia, joista osan käyttö on välttämätöntä raportoinnin mahdollistamiseksi tämän dokumentin tarkoittamassa kontekstissa. On hyvä kiinnittää myös huomioita ohjelmiston käytettävyyteen XBRL-raportoinnin suhteen. Ohjelmistot tuottavat XBRL-tiedostoja monin eri tavoin, ja käytettävä menetelmä määrää pitkälti raportin muodostamiseen tarvittavan ajan raportioijalle. Toinen suuri tekijä on raportioivan tahon omat tietovarastot ja -järjestelmät sekä se, kuinka helposti raportioitavat tietoalkiot ovat saatavissa raportille valmiina tai tarvitaanko välissä erillistä laskentaa.

Monet ohjelmistot käyttävät niin sanottua tiedon merkitsemis (engl. ”tagging”)-menetelmää, jossa raportioijalle visualisoidaan taksonomian entry point-tiedostoa vastaavaa tietosisältö, ja raportioija yhdistää omat tietolähteensä oikeisiin kohteisiin raportissa. Automatisoinnin kannalta on tärkeää, että ohjelmisto kykenee muistamaan aiemmin muodostetut linkit raportin ja tietolähteiden välillä. Näin merkitsemisprosessia ei tarvitse toistaa tulevilla raportointikerralla, vaan tiedot voidaan tuottaa suoraan järjestelmästä seuraavalta raportointikaudelta.

Taksonomia itsessään ei ota mitään kantaa siihen mistä, tai millä tavalla tieto instanssidokumenteille (raporteille) tuotetaan. Raportointisovelluksesta riippuen se voi sallia tietojen noutamisen useammasta eri järjestelmästä tai toisena ääripäänä tarjota tavan syöttää käsin tiedot lomakemaisiin näkymiin.

7.2 Raportointi Kuntien tietopalvelun CSV-aineistolla

Valtiokonttori tarjoaa mahdollisuuden tuottaa tietoja Kuntien tietopalveluun myös CSV-muotoisella aineistolla. Tällöin raportoinnin pohjalla käytetään DPM-mallin määrittämiä kentätunnuksia. Kuntien tietopalvelulla on taustalla käytössään erityiset kartoitustiedostot, minkä avulla palvelu konvertoi raportoidun CSV-aineiston XBRL-muotoon. Nämä XBRL-kartoitustiedostot voi myös ladata itselleen Valtiokonttorin sivuilta¹⁷.

On huomioitava, että myös CSV-aineiston sisällölle on määritetty tiukka muoto, jonka dokumentaatio on saatavilla niin ikään Valtiokonttorin sivuilla¹⁸.

¹⁵ <https://specifications.xbrl.org/spec-group-index-inline-xbrl.html>

¹⁶ <https://specifications.xbrl.org/work-product-index-open-information-model-open-information-model.html>

¹⁷ http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Kansalaisille_ja_yhteisoille/Kunta_ja_maakuntatalouden_tietopalvelu

¹⁸ http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Kansalaisille_ja_yhteisoille/Kunta_ja_maakuntatalouden_tietopalvelu

7.3 Liittyvien dokumenttien hyödyntäminen raportoinnissa

Taulukossa 1.1 esitettiin joukko liittyviä dokumentteja, jotka ovat oleellisia kuntien ja liikelaitosten XBRL-raportoinnin suorittamisessa. Näiden dokumenttien sisällöt ja käyttötarkoitukset käydään läpi seuraavassa.

7.3.1 Taulukkomalli-dokumentit

Taulukkomalli-dokumenteissa esitetään taksonomian sisältämät raportointikokonaisuudet taulukoiden muodossa ja niiden tarkoitus on auttaa käyttäjää ymmärtämään määritysten sisältö ilman erillisen raportointisovelluksen käyttöä.

Taulukkomallit vastaavat XBRL Table linkbase -näkyymiä taksonomiassa, ja niiden hyödyntämistä raportoinnissa suositellaan vahvasti. Taulukot on pyritty määrittämään siten, että ne muistuttavat aiempaa lomakepohjaista tiedonkeruumallia, mutta niiden sisältöä on harmonisoitu pyrkien poistamaan päällekkäisiä tiedonkeruita. Valtiokonttorin sivuilta on saatavilla erillinen excel-pohjainen sovellus, jonka avulla voi muodostaa XBRL-instanssidokumentteja.

Taksonomian mallinnustapa hyödyntää dimensionaalista määrittystä, jonka avulla tietoja voidaan eritellä yhden tai useamman luokituksen mukaisesti. XBRL-dokumentissa raportoitava tietoalkio muodostuu aina tasan yhdestä Metric-elementistä ja mahdollisesti yhdestä tai useammasta dimensionaalisesta kohdennuksesta.

Taulukkomalli-dokumenteissa kussakin taulukossa sarakkeiden ja rivien jatkeeksi on merkitty näiden vastaavat XBRL-määreet, mutta sama tieto on saatavilla myös koneluettavassa muodossa (DPM-tietokanta, Valtiokonttorin kartoitustiedostot).

Sisällön tulkinta

Taulukkomallien sisällysluettelo-välilehdellä on esitelty kyseisen raportointikokonaisuuden käsittämät osakokonaisuudet. Jokainen osakokonaisuus on määritetty omalla välilehdellään vastaten osakokonaisuuden tunnusta (toimii myös linkkinä). Osakokonaisuudet ovat varsinaisia tiedonkeruun sisältömäärittymiä ja vastaavat ajatustasolla vanhan tiedonkeruun lomakkeita. Osakokonaisuudet koostuvat kentistä, jotka ovat yksittäisiä kerättäviä tietoalkioita.

XBRL-kohdistukset

Yhden kerättävän tietokentän XBRL-määrittäminen on aina tasan yksi metric-määre sekä nolla tai useampi lisäkohdennus (dimensio). Tämä käy myös ilmi taulukkomalleista ja kaikkien määritysten muut liitännäiset tiedot löytyvät Peruselementtimääritykset-dokumentista (katso kuva 6.1). XBRL-kohdennuksia voi liittyä riveille sekä sarakkeille ja ne on esitetty aina taulukon sisällön ohessa.

Esimerkiksi alla kuvan 7.1. ”Pysyvät vastaavat”-tietokenttä määritetään ”Kirjanpitoarvo” (mi53)-mittarin sekä Kirjanpidon koodi(MCY)-dimension jäsenen ”Pysyvät vastaavat” (x513) kombinaatiosta. Vastaavat kohdennukset näkyvät XBRL-instanssidokumentissa kun kyseiselle tietokentälle annetaan arvo.

Tase	R0010	Päätyneen tilikauden lopussa C0010	Metric	fi_dim:MCY (Pääkategoria)
Vastaavaa	R0020			
Pysyvät vastaavat	R0030	277	fi_met:mi53 (Kirjanpitoarvo)	fi_MC:x513 (Pysyvät vastaavat)
Aineettomat hyödykkeet	R0040	199	fi_met:mi53 (Kirjanpitoarvo)	fi_MC:x551 (Aineettomat hyödykkeet)
Aineettomat oikeudet	R0050	593	fi_met:mi53 (Kirjanpitoarvo)	fi_MC:x1035 (Aineettomat oikeudet)
Muut pitkävaikutteiset menot	R0060	1424	fi_met:mi53 (Kirjanpitoarvo)	fi_MC:x1717 (Muut pitkävaikutteiset menot)

Kuva 7.1. Ote kuntien liikelaitosten ja vesihuollon taseyksikön taseesta.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Tunnukset

Jokaisella rivillä ja sarakkeella on myös pysyvä tunniste (esim. R0030 tai C0010). Niin kauan kuin rivin tai sarakkeen merkitys (eli XBRL-kohdistetiedot) säilyy samana, säilyy myös tunnistetieto samana.

Jokaisella kentällä on yksilöivä kenttätunnus (esim. 277). Näiden kenttätunnusten voidaan olettaa säilyvän tietyn tietoalkion yksilöivinä tunnisteina myös taksonomian tulevissa versioissa vaikka taksonomia muuttuu. Mikäli raportoitava tietosisältö kyseisessä kohdassa merkitykseltään tai sisällöltään muuttuu, tällöin tulee uusi kenttätunnus.

Rivi-, sarake- sekä kenttätunnukset sekä kaikki taksonomian muut määritykset on julkaistu myös tämän suosituksen liitteenä olevassa DPM-tietokannassa, mistä käsin niitä voi helpommin hyödyntää koneellisesti.

Taulukkomalli t00

Osakokonaisuus t00 ”Raportin tiedot” sisältyy kaikkiin raportointikokonaisuuksiin ja sen sisältämät raportoivan tahon – ja raportin perustiedot tulee aina sisällyttää raporteihin.

Väriytykset

Keltainen väri kentässä tarkoittaa, että sen määrittämä tieto tulee raportoida kun taas vaalean harmaa väri osakokonaisuuksien kentässä tarkoittaa, että kyseisen arvon raportointi ei ole välttämätöntä, mutta se on silti mahdollista sisällyttää raporttiin. Näitä ovat tyypillisesti summatasot, jotka voidaan tarvittaessa myös laskea vastaanottavan viranomaisen päässä.

Ruusit/tummanharmaa väri tietokentässä puolestaan tarkoittaa kentässä sitä, ettei kyseistä arvoa saa tai ei voi raportoida. Eri raportointikokonaisuuksissa hyödynnetään samoja luokituksia (dimensioita), mutta kaikki niiden sisältämät erät eivät välttämättä ole aina kaikkialle soveltuvia.

7.3.2 Peruselementtimääritykset-dokumentti

Peruselementtimääritykset-dokumentti on listaus taksonomian tietosisällöstä eli elementeistä, jotka ovat raportoinnin pohjalla. Kaikki peruselementtien määritykset tuodaan automaattisesti Suomi.fi-sivuston koodisto-palvelusta¹⁹, mistä voi myös suoraan hyödyntää erilaisia sanastoja ja koodistoja taloushallinnon prosessien tarpeisiin.

Välilehdet ja niiden sisältö:

Owners

Listaus taksonomian sisältämien elementtimääritysten omistajista ja niiden tunnistetiedoista.

Domains

Listaus taksonomian sisältämistä domaineista. Domain käsite yhdistyy kansallisessa koodistopalvelussa (suomi.fi) käsitteeseen ”koodisto”.

Dimensions

Listaus taksonomian sisältämistä dimensioista, joiden avulla domainien sisältöä voidaan määrittää eri ulottuvuuksiksi.

Metrics

---

¹⁹ <https://koodistot.suomi.fi/registry;registryCode=sbr-fi-code-lists>

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Listaus taksonomian sisältämistä mittareista, joita käytetään arvojen raportoinnissa.

Välilehdet yy_XX

Kunkin domainin jäsenten määritykset sekä niiden pohjalta muodostettujen hierarkioiden rakenteet. ”yy” vastaa omistajan etuliitettä ja ”XX” domainin koodia.

Taulukkomallit-dokumentissa olevat viittaukset taksonomian elementteihin voi halutessaan tarkastaa tästä dokumentista seuraten viittauskäytäntöä, jossa ”Metric”-sarakkeessa on mittarin tunniste (esim. md103). Nämä määritykset löytyvät ”Metrics”-välilehdeltä. Seuraavissa sarakkeissa on mahdolliset dimensioviittaukset (yksi dimensio per sarake) käyttäen notaatiota yy_dim:ZZZ, esim. fi_dim:MCY. ”yy” vastaa omistajan etuliitettä ja ”ZZZ” dimension koodia. On huomioitava, että dimensioviittauksia voi kohdistua myös sarakkeissa olevaan tietoon, jolloin vastaavat määritykset löytyvät taulukkomallin viimeisen rivin alapuolelta.

Peruselementtimääritykset-dokumentin sisältö on taksonomian ja excel-liitteen lisäksi myös saatavilla DPM-tietokantana.

7.3.3 Taksonomia

XBRL-taksonomia on joukko XML-skeema- ja XML-linkbase-tiedostoja, joiden kautta konekielellisesti ilmaistaan tiedonkeruun raportointikokonaisuuksien sisältö. Taksonomian sisältöä ei ole tarkoitettu varsinaisesti ihmisilmin tutkailtavaksi, tai korkeintaan järjestelmäasiantuntijan tutkailtavaksi. Taksonomian määritysten avulla voidaan varmistua siitä, että sen pohjalta muodostetut raportit ovat oikean muotoisia ja niiden sisältöä voidaan myös koneellisesti validoida.

Kuntien talousraportointiin tuotettu taksonomia on muodostettu hyödyntäen jo aiemmin tehtyä määritystä yritysten tilinpäätös-, vero- ja tilastoraportointiin. Standardoidun talousraportoinnin (Standard Business Reporting, SBR) tarkoituksena on yhtenäistää ja harmonisoida talousraportointia. Harmonisointi kohdentuu niin tietomäärityksiin, termeihin kuin raportoinnissa käytettävään menettelytapaan ja näin sen avulla voidaan saavuttaa merkittäviä kustannushyötyjä niin tiedon tuottajan, kuin hyödyntäjänkin puolella sekä ennen kaikkea parantaa tiedon laatua ja vertailukelpoisuutta. Taksonomian määritykset muodostuvat täysin kansallisten sanasto- ja koodistopalveluiden sisältöön, jotka julkistaan suomi.fi-sivustolla. Yhteentoimiva.suomi.fi sivuston sisältö koostuu sanastosta ja koodistoista²⁰.

Taksonomiapaketti pitää ladata raportioijan oman järjestelmän saataville, esimerkiksi omalle palvelimelle tai tietokoneelle. Taksonomian jakelu tapahtuu jatkossa Valtiokonttorin sivuston kautta²¹.

Raportointiin käytettävälle sovellukselle on osoitettava oikea entry point-tiedosto, riippuen mitä raportointia halutaan tehdä. ”Raportointikokonaisuudet_kunnat”-dokumentti listaa kaikki raportointikokonaisuudet, entry point-tiedostot sekä niiden sijainnit taksonomiapaketissa. Taksonomiapaketin hakemistossa ”META-INF” on taxonomyPackage.xml niminen tiedosto, joka niinkään listaa kaikki raportointikokonaisuudet sekä niiden sijaintien URI:t (huom, nämä eivät ole internet-osoitteita). URI-määritysten tulkinnassa (lokaalin sijainnin määrittäminen) voi hyödyntää samasta hakemistosta löytyvää catalog.xml-tiedostoa.

Taksonomia versioituu julkaistavien mallien osalta sekä sen sisällä edelleen teknisten versioiden osalta. Varsinainen julkaisuversio heijastaa aina varsinaisia sisältömuutoksia esimerkiksi kun jokin suositus tai laki raportoinnin pohjalla ohjaa myös raporttien sisältöä muuttamaan. Tekniset versiot sisältävät lähinnä korjauksia ja muita pieniä muutoksia, jotka eivät varsinaisesti vaikuta raportoitavaan tietosisältöön.

Taksonomian hakemistorakenteen arkkitehtuuri sekä muut määritykset on toteutettu CEN-standardin Improving transparency in financial reporting (WS XBRL)²² mukaisesti, joka määrittää yleisen

²⁰ <https://koodistot.suomi.fi/registry;registryCode=sbr-fi-code-lists>

²¹ <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/talousraportoinnin-koodistot-ja-taksonomiat/#kuntatalouden-xbrl-taksonomia>

²² <https://www.cen.eu/work/areas/ICT/eBusiness/Pages/WS-XBRL.aspx>

arkkitehtuurin DPM-mallin mukaisesti tuotetuille taksonomioille (EXTA, European XBRL Taxonomy Architecture)²³.

7.4 DPM-tietokanta

Suosituksen liitteenä on annettu koko taksonomian sekä sen pohjalla olevan DPM-mallin määrittäykset SQLite-muotoisena tietokantana. Määrittäminen on tarkoitettu taksonomian hyödyntämistä helpottamaan erityisesti ohjelmistokehittäjille, joille XBRL-taksonomian määrittäysten tulkinta suoraan taksonomiatiedostoista voi olla haastavaa. Tietokannassa on myös ilmaistu yksittäisten tietokenttien määrittäykset ja niiden tunnukset, joita XBRL-taksonomia itsessään ei sisällä (taksonomia määrittää ainoastaan kuutiomallin akselit ja ordinaatit).

Tietokannan voi avata esimerkiksi ”DB Browser for SQLite”²⁴-ohjelmalla, joka on ilmainen avoimen lähdekoodin sovellus. Tietokanta noudattaa rakenteeltaan samaa määrittäystä, kuin Solvency II-taksonomian DPM-tietokanta, joten teknisenä dokumentaationa²⁵ voidaan hyödyntää suoraan kyseistä määrittäystä.

7.5 Raportoinnin automatisointi

Kuntien talousraportoinnissa kerättävät tiedot ovat laajamittaisia ja sen johdosta raportointi saattaa vaatia paljon työtä, mikäli se tehdään käsin. Ajankäytön lisäksi virheriski lisääntyy aina manuaalisen työn yhteydessä.

Raportoinnin automatisoimiseksi ensimmäinen edellytys on, että tiedonkeruun sisällön tietoalkiot on löydettävissä tai tuotettavissa taustajärjestelmistä. Tietojen olemassaolo mahdollistaa jo sen, että XBRL:ää tukevaa raportointisovellusta käyttäen tietolähteet voi yhdistää tiedonkeruun oikeisiin tietokenttiin ja näin tuoda ulos oikeat tiedot raportille. Tällöin raportointi vaatii tyypillisesti kohtalaisesti työtä ensimmäisellä raportointikerralla, mutta seuraavilla kerroilla tiedot voidaan hakea samoista lähteistä uuden tilikauden tiedoista.

Raportoinnin automatisaatioastetta voi edelleen kasvattaa ottamalla käyttöön taloushallinnossa standardoidut koodistot ja luokitukset, joita taksonomian pohjalla käytetään²⁶. Tällöin käyttäjän tai raportin tuottajan ei tarvitse tulkita itse tietolähteen ja taksonomian välistä yhteyttä, sillä se on jo tehty valmiiksi. Esimerkiksi JHS-suositusten mukaisen tilikartan sisältö on taksonomian aineistoissa jo tulkittuna XBRL-koodein ja nämä kartoitukset voi myös tuoda suoraan oman raportointisovelluksen käytettäväksi.

Haasteena automatisaation kasvattamisessa lienee laskentatunnisteiden käyttäminen taloushallinnon eri prosesseissa, sillä tämä edellyttää erilaisten seurantakohteiden huolellista soveltamista, esimerkiksi JHS-palveluluokat ja tapahtumalajien erittelyt. ”Raportointikokonaisuudet_kunnat”-dokumentissa on listattu kaikki koodistot ja luokitukset, joita käytetään kunkin raportointikokonaisuuden.

8 Raporttien muodostamiseen liittyvät säännöt

Tässä kappaleessa käydään läpi raporttien muodostamiseen liittyviä sääntöjä. Lisää teknisen tason sääntöjä on määritelty liitteessä 3 ”Kuntien tietopalvelun raportoinnin tekniset säännöt”.

8.1 Organisaatioiden tunnukset

Yleistietojen osakokonaisuudessa (t00) täytetään Y-tunnus kaikille niille organisaatioille, joilla sellainen on.

²³ http://www.wikixbrl.info/index.php?title=European_XBRL_Taxonomy_Architecture

²⁴ <https://sqlitebrowser.org/>

²⁵ <http://t4u.eurofiling.info/Docs/20140820%20T4U%2010.%20The%20T4U%20Database%20Documentation.pdf>

²⁶ <https://koodistot.suomi.fi/registry;registryCode=sbr-fi-code-lists>

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Liikelaitoksen ja taseyksikön tunnisteena käytetään kenttää ”Raportoivan tahon muu tunnus”, johon sovelletaan yhdistettä:

kunnanYtunnus_kunnanSisäinenLiikelaitoksenTunnus (pituus 9+”_”+ max 5 merkkiä).

Esim1. ”1234567-1_123”

On tärkeää, että näiden tunnusten raportoinnissa käytetään samaa tunnusta jatkossa aina kun kyseisen organisaation tietoja raportoidaan. Kun uusi liikelaitos tai taseyksikkö perustetaan, tulee sille antaa myös uusi tunnus raportointiin, eikä esimerkiksi jonkin vanhan liikelaitoksen/taseyksikön tunnusta.

8.2 Etumerkkien käyttö raportoinnissa

Oletusarvoisesti kaikki luvut XBRL-ilmoituksissa annetaan puhtaina lukuina ilman etumerkkejä. Elementin nimellä/määrittelyllä ilmaistaan oletama kyseisen erän etumerkille (tuotot plussaa ja kulut miinusta).

Ainoastaan silloin, jos oletettu kuluerä on kääntynyt tuotoksi tai toisinpäin oletettu tuotto on kääntynyt kuluksi, sisällytetään miinusmerkki mukaan lukuun. Lähtökohtana on, että ”muutos”-tyyppiset erät ovat olettamalta aina taseen arvoa tai liiketulosta kasvattavia, jolloin luku raportoidaan positiivisena. Yleisolettama rahavirroista on positiivinen, ellei toisin ilmaista tietokentän nimikkeessä. Alla on annettu esimerkkejä etumerkkien käytöstä XBRL-ilmoituksessa.

Esim1. ”Liiketoiminnan muut kulut” ovat 100 €

Arvo raportoidaan ”100” (ei miinusta, koska oletama on kulu)

Esim2. ”Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä” on 500 € tappiollinen

Arvo raportoidaan ”-500” (oletama on voitto)

Esim 3. ”Aineelliset hyödykkeet” arvo tilikauden lopussa on 300 €

Arvo raportoidaan ”300” (ei taseen tilien etumerkkejä mukaan)

Esim 4. ”Antolainauksen muutokset + (-)”, antolainaus on pienentynyt tilikauden aikana 1000 €

Arvo raportoidaan ”-1000” (olettamana ilmaistu, että antolainaus kasvaa)

Esim 5. ”Suunnitelman mukaiset poistot”, poistoja tehty tilikauden aikana 800 €

Arvo raportoidaan ”800” (olettaman mukainen, ei miinusmerkkejä)

Esim 6. ”Toiminnan ja investointien rahavirta”, toiminnan ja investointien rahavirta on 500 € negatiivinen.

Arvo raportoidaan ”-500” (Yleisolettama rahavirroista on positiivinen)

8.3 Raportoitavien lukujen tarkkuustaso

Raportoitavat lukuarvot ilmaistaan kokonaislukuina tai desimaalien kanssa. Lukujen raportointi esimerkiksi tuhansissa tai miljoonissa euroissa on kielletty.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Valtiokonttori on ohjeistanut raportoimaan kaikki tiedot kahden desimaalin tarkkuudella. Lisää ohjeistuksia Valtiokonttorin sivustolla²⁷.

8.4 Nolla-arvojen raportointi

Tiedot, jotka on määritetty pakollisiksi raportoitaviksi tiedoiksi (keltaiset solut), tulee antaa, vaikka niiden arvo olisi nolla. Tietokentän arvoa ei saa myöskään jättää tyhjäksi, vaan siihen tulee laittaa ”0”.

- nolla = 0 euroa
- tyhjä = ei tietoa / ei ilmoitettu
- Nolla ja tyhjä käyttäytyvät eri lailla tietopalvelussa.
- Nolla osallistuu tarkastuksiin nollana, tyhjää ei koskaan tulkita nollaksi.
- Nolla näytetään raporteilla nollana, tyhjä tyhjänä.
- Nolla on nolla summan laskennassa, tyhjä estää summan laskennan.
- Palveluluokkakohtainen tiedonkeruu (KKTPP): Jos jotain palveluluokan toimintaa ei ole, niin kyseiset kentät pitää jättää raportoimatta.

8.5 Raportin tiedot

Välilehdellä ”t-00 Raportin tiedot” on sisällytettävä kaikkiin raportteihin.

8.6 Raporttien täydellisyys ja tietojen korjaus/uudelleenlähetys

Mikäli jo kertaalleen lähetetyn raportin tietoja halutaan korjata, täydentää tai poistaa, tulee raportointikokonaisuus lähettää uudestaan. Uuden raportin tiedot korvaavat kokonaisuudessaan kaikki vanhan raportin tiedot. Valtiokonttorin Kuntien tietopalvelun sivusto ohjeistaa tarkemmin korvaavien raporttien lähettämisessä sekä niihin mahdollisesti liittyvissä aikarajoissa ja muissa asioissa.

9 Opastavat tiedot

Tätä suositusta ylläpitää Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta Juhta, puh. 0295 16001, sähköposti: jhs-sihteeeri@jhs-suositukset.fi.

JHS-järjestelmän verkkosivut:
<http://www.jhs-suositukset.fi>

10 Liitteet

Liite 1. Ohjelmiston tekniset vaatimukset

Liite 2. SBR-2019-11-13-PWD.zip; Taksonomian ja sen liitedokumenttien jakelupaketti

Liite 3. Kuntien tietopalvelun raportoinnin tekniset säännöt

Liite 4. Raportoinnin erillisohjeet

---

²⁷ <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/kuntatalouden-tietopalvelu/#testaus> > Tietopalvelun testausohjeet > Yksityiskohtainen ohje testaajille.